

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Cek. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ulica št. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

št. 7.

LJUBLJANA, petek, 10. januarja 1936.

Leto II.

Nova navodila četam iz Rima

Sredozemlje po vojni še ni videlo toliko ladij...

Italija vprašuje Budimpešto, ali izstopi iz DN

Velike francoske priprave v Sredozemlju

London, 9. jan. n. »Daily Telegraph« poroča, da so šestdeset-ske pomorske vaje velikega oddelka francoske eskadre na obali Maroka v zvezi s francoskimi predpripravami, ki jih narekuje sedanji napeti položaj na Sredozemskem morju in posebni dogovor z Anglijo. Druga francoska eskadra, ki je v terek zapustila luko Brest, pa se bo usidrala pri Gibraltarju in se od tam, razen v primeru skrajne potrebe, ne bo oddaljila. Če bi napetost v vzhodnem delu Sredozemskega morja to zahtevala, bi se ta flota v treh do štirih dneh pomaknila iz Gibraltarja v egiptške vode. V zvezi s francoskimi pripravi v Sredozemlju je tudi graditev nove pomorske baze v kraju Mers-el-Kebir pri Oranu v Alžiriji.

Gibanje francoske flote

Francosko mornariško ministrstvo je snoči izdalo podrobnejše poročilo o velikih predstojajočih manevrih francoske mornarice. Po tem poročilu bo druga francoska eskadra manevrirala na zapadni afriški obali in ti manevri bodo trajali več tednov. Vse edinice, ki pripadajo tej eskadri, bodo 14. t. m. odplule v smeri proti Casablanci, kamor bodo prišle 18. t. m. Iz Casablance bo eskadra odplula v smeri proti Dakarju in Port-Etiennu. Pred tema dvema lukama bo eskadra ostala do 6. februarja, da počaka na katere edinice, ki se vračajo s francoskih Antilov. Po koncu manevrov bo eskadra ostala še nekaj dni v marokanskih vodah in se bo vrnila v Brest 26. februarja.

Današnji »Daily Herald« piše, da od svetovne vojne sem ni bilo še toliko brodovja naenkrat zbranega v Sredozemskem morju. S tem v zvezi meni list, da se more reči, da bodo do 20. t. m., to je do sestanka sveta DN, podvzete vse potrebne obrambne mere za primer italijanskega napada v Sredozemskem morju.

Potres tudi v Gradcu

Dunaj, 9. januarja. AA. Snoči okoli 18. ure so čutili močnejši potres južno od Gradca.

London, 9. jan. Reuter poroča: Močan dež, ki je padel včeraj ves dan, je močno oviral Italijane, deloma pa tudi Abesince. Ponovno so italijanska in abesinska poročila o razvoju položaja v Tembienu popolnoma nasprotna.

Če je res, da so Abesinci zavzeli vso pokrajino Tembien vzhodno od Makale, potem so izvršili prvo veliko operacijo, ki je potrebna, da obkoli mesto in prisili Italijane, da se umaknejo na sever.

Na druga strani pa pravijo vesti iz Eritreje, da Italijani še zmeraj pode abesinske čete, ki so prišle na višje položaje v okolici Amb-Arade, 20 km južno od Makale, in ki so se hotele zakopati v strelske järke na moderen način in se obdati z bodečimi žicami. Ker se italijansko poveljstvo boji, da se ne bi Abesinci na teh položajih utrdili in zgradili betonskih podstavkov za svoje strojnice in artilerijo, je dalo povelje svoji artileriji, naj obstreljuje te položaje. Ogenj italijanskih topov so vodila italijanska letala.

Italijani zapuste Makalo?

Rim, 9. januarja. a. Iz dobro informiranih krogov se doznava, da je poveljnik Badoglio dobil nova navodila iz Rima, po katerih mu je naročeno, naj izvede pregrupa-cijo svojih čet na severnem bojišču in naj tudi čimprej izprazni Makalo, italijansko linijo pa umakne na črto Aksum-Adua-Adigrat.

V Ogadenu ni več italijanskih čet

Addis Abeba, 9. jan. e. Na južnem bojišču Italijani še nadalje zbirajo svojo armado južno kraja Dolo na tromeji med Abesinijo, Somalijo in Kenijo, kjer je zdaj zbrana tudi glavna abesinska armada pod poveljstvom rasa Dešte. Pokrajino Ogaden so Italijani spriče nevarnosti velikega spopada pri Dolu popolnoma izpraznili, tako da poteka zdaj fronta na južnem bojišču od Au Ual-Uala preko Gerlogubija in Gorahaja na ravnost proti Jetu in Dolu.

Mussolini ne bo dolgo vzdržal

London, 9. januarja. n. »Manchester Guardian« objavlja zanimiv članek v zvezi z morebitno odločitvijo angleške vlade o prepovedi izvoza petroleja v Italijo. Glavnik trdi, da se angleška vlada ne bo protivila razširjanju sankcij, če bo na to pristal ves svet DN, posebno pa še Romunija in Rusija, ki prihajata v Evropi edini vpcstev za uvoz petroleja v Italijo. Glede morebitne poostritve

sankcij zastopa list mišljenje, da je finančno stanje Italije že itak takšno, da sama ne bo mogla dol svoj namen. Razen tega pa tudi go vzdržati in da so zato že dosedanje sankcije povsem dosegle neurja š svoj namen. Razen tega pa tudi neurja in deževje silno ovirajo italijanske akcije na fronti in bodo tako tudi vremenske neprilike doprinesle k temu, da Italijani ne bodo dosegli zaželenega.

Italija izstopi iz DN

Budimpešta, 9. jan. d. V tujšč-njih uradnih krogih so te dni močno zavzeti z vprašanjem morebitnega izstopa Madžarske iz DN. Zdi se, da je Italija poslala v Budimpešto posebno zaupno vprašanje, ali bi tudi Madžarska izstopila iz ženevske ustanove, če

bi se za to odločila Italija. V splošnem prevladuje mnenje, da Madžarska nikakor ne bo sledila takemu italijanskemu koraku, posebno ne v sedanjem mednarodnem položaju, ker bi s tako svojo gesto izgubila še tistih par mednarodnih simpatizerjev, s katerimi lahko računa.

Italijani izgnani z Malte

London, 9. januarja. n. Iz La-valette poročajo, da so angleške policijske oblasti tamkaj včeraj vršile preiskavo pri 14 osebah, ki so po večini italijanski državljani. Šestorica italijanskih državljanov je bila takoj izgnana iz Malte. Med njimi je neki profesor, neki poročnik fašistični milice iz neki konzularni urednik.

Novi vpoklici vojaštva

Rim, 9. jan. Havas poroča, da so poklicani v vojno službo rezervni častniki letnika 1907, in sicer vsi, ki pripadajo letalstvu.

Severna Kitajska v japonskih rokah

Peking, 9. jan. a. Iz Kalgana poročajo, da so že vsa javna poslopja v pokrajini Čahar zamenjala kitajske zastave z japonskimi in mandžurskimi. Tudi je že v prometu denar mandžurske banke. Nova uprava je izključno v mandžurskih rokah in ji stoje na strani japonski svetovalci.

Zdaj obstoja velika nevarnost, da se Japonci v najkrajšem času ne polaste tudi vse pokrajine Šujan in ne izroče tudi njene uprave v mandžurske roke.

Avstrija išče pomoči

Berlin, 9. jan. Havas poroča: V berlinskih krogih se zelo zanimajo za potovanje avstrijskega kancelarja Schuschniga v Prago. Splošno se misli, da ima to potovanje zelo veliko važnost, posebno v zvezi s posledicami vojne med Italijo in Abesinijo v evropski politiki. Tujakšnji krogi pa povdarjajo, da Avstrija ne misli zapustiti Italije zaradi tega, ker je Italija tako angažirana v Afriki, temveč hoče samo iskati pomoči za slučaj, da italijansko podjetje ne uspe.

Verjetno je, da bo Schuschnigg govoril tudi o ustvaritvi fronte političnega katolicizma, ki naj bi zvezal skupaj katolike Avstrije, Češkoslovaške in Nemce. Istočasno potovanje zunanega ministra Bergerja-Waldenega v Budimpešto se v berlinskih krogih tolmači na ta način, da je obvestil madžarsko vlado o podrobnostih potovanja kancelarja Schuschniga v Prago.

Iz domače politike

Narodna skupščina

Po poročilih zagrebških listov (»lutarnji list«, »Obzorje«) se zasedanje narodne skupščine ne bo pričelo 12. t. m., kakor se je prvotno domnevalo, marveč šele okoli 20. t. m.

Novi politični tedniki

Jugoslovanska radikalna zajednica ustanavlja za svojo propagando čedalje več listov. Tako sta te dni zagledala dan spet dva nova tednika, ki zastopata načela JRZ. Včeraj je v Čakovcu izšla prva številka tednika »Medjimurje«, katerega lastnik je narodni poslanec Anton Videc. — V Novem Sadu pa izdaja Gjura Dragović tednik »Jugoslavenski Narod«, ki tudi zastopa načela JRZ. — V Zagrebu pa je JRZ začela izdajati nov dnevnik pod imenom »Narodni list«. — V Beogradu »Vremenu«, ki je glavno glasilo JRZ v državi so nastopile pomembne izpremembe. Namesto dosedanjega direktorja lista Stanislava Krakova je nastopil Ljuba Penović.

Posveti pri Davidoviću

V Beograd je prispel srdčan Budisavljevič, ki je imel v teku včerajšnjega dne krajše sestanke s posameznimi opozicijonci. Danes dopoldne pa se je pri vodji bivše demokratske stranke Ljubi Davidoviću vršila konferenca, ki so se je poleg Budisavljeviča udeležili tudi Grof Joca Jovanović, Gavrilović in Boško Vlajić. Sodi se, da so ti pomenki v zvezi z nadaljevanjem razgovorom s hrvatskim delom. Združene opozicije.

„Zbor“ proti plemenski grupaciji

List »Otadžbina«, ki je glasilo jugoslovanskega narodnega pokreta »Zbor« pod vodstvom Ljotića in ki zastopa načela stanovske ureditve naše države po fašističnem korporacijskem zgledu, piše pod naslovom »Nevarna gesla« med drugim: Stalni profesionalni politiki so začeli v zadnjem času govoriti o potrebi organiziranja Srbov v eni sami politični organizaciji in postavljajo geslo »Srbi na okup«. To opravičujejo s tem, da so Hrvati organizirani v enem samem pokretu, medtem ko so Srbi razcepljeni na več strank. Te in podobne politične kombinacije priporočajo ljudje, ki so nas do včeraj prepričevali o rešivosti integralne jugoslovanske politike. Mi vprašujemo to gospodo, kdo ji daje moralno pravico da dela v tem pravcu? Biti bi morali zelo nevpeljeni v politične razmere pri nas, da ne bi uvideli, da bi v teh časih predstavljala srbska plemenska politika najtežji udarec za politiko državnega in narodnega edinstva.

O političnem delovanju hrvatskega delavstva

piše tednik »Hrvatska Misao«, ki izhaja na Sušaku, med drugim: Žal se je pri nas našlo nekaj ljudi, ki gledajo postrani slogo hrvatskih delavcev in kmetov in ki z mržnjo in zaničevanjem spremljajo delavski pokret. Delavcem predbacivajo, da so nenacionalni. Ti ljudje zamerjajo delavcem, če ne vstopajo v vrste hrvatske kmečke stranke (»Mačkovec«) če pa vstopajo, pa jim spet očitajo, da so prišli samo zato, da rovarijo...

Odprta noč in dan so — ječe vrata

Ljubljana, 9. jan.

Kakopak, za pogreb je danes treba precej denarja in si človek le res devetkrat premisli, preden »žalujejo« ostalim »povzroči« take stroške. Zato si ljudje rajši pomagajo kakor vedo in znajo. Nekaj jih pač gre na kriva pota in iščejo ter vzamejo, kjer pač najdejo.

Rjuhe in srajce

Tako si je 32-letni Alojzij Lesjak iz Doberniča pri Novem mestu pomagal z rjuhami in ženski srajcami, ki jih je nakradel v št. Vidu nad Ljubljano. Ker kmet, pri katerem je Lesjak prenočeval, ni zahteval nobene pristojbine za prenočišče, mu je pa iznajdljivi Lojze sam naprtil globo — za čast, da je spal pod njegovo streho. Seveda tega ravnanja oblast ne odobrava in bo Lesjak delal pokoro.

Napila se je in obležala

Iz juga je prineslo k nam neko 22-letno Ano Novak, ki jo zdaj preganja oblast zato, ker ne zna primerno spoštovati — tuje zlatnine. Tudi Franc Rebolj iz Trstenika je kljub svojim mladim 21 letom v sporu z orožništvom v Medvodah in s sodnijo v Radovljici. — Z Iga je pa doma 23-letni brezposelni pekovski pomočnik Anton Babnik. Ta je brez prijave spremenil obrt. Ker mu menda pekarija ni nesla, je začel pobirati tuje suknje in podobno in jih nositi v Mestno zastavljalnico na Poljane. Pravijo, da bo z razkrinkanjem tega podjetnega človeka prišlo še več drugih zanimivosti na dan. Beratiči zna pa najbolj imenitno

Gospodinja in rejenka v goreči hiši

Ptuj, 9. jan.

Na Sv. Tri kralja so prestali vaščani vasi Zg. Jablane pri Cirkevcah mnogo strahu. Okrog 20 je pričelo goreti gospodarsko poslopje Kovačeca Jože in Terezije v Zg. Jablanah.

Gospodarja ni bilo doma. Mudil se je v Mariboru. Gospodinja in 7 letna rejenka pa sta bili že v postelji in jih je predramil krik vaščanov. S pomočjo vaščanov se je posrečilo rešiti živino, dočim je pogorela vsa krma in tudi večji del gospodarskega inventarja. Požar se jim je posrečilo v toliko omejiti, da se ni razširil tudi

Zveza vodnih zadrug v Sloveniji

Po poročilu zagrebškega »lutarnje lista« se je vršil na banski upravi v Ljubljani sestanek zastopnikov 30 vodnih zadrug iz vse Slovenije, med njimi tudi glavnega odbora za izsuševanje ljubljanskega Barja. Na sestanku je bilo sklenjeno, da se ustanovi za Slovenijo zveza vodnih zadrug in da se sestavi načrt uredbe o banovinskem melioracijskem fondu za izsuševanje močvirij.

40-letna Ivana Rode. Ker ni od muh, ima tudi otroka. Dve leti je star in v Ljubljani smo sklenili, da damo vse za otroka. Zato je tudi Rodetova dobila toliko, ko je beračila z dveletnim, da se je nazadnje napila in sredi ceste obležala. Vzlic tej temeljnosti so ji lepo otroka vzeli in ga dali v Dečji dom, njo pa, kamor spada.

Racija

Racija je ljubljanskim klatežem znana beseda, vendar vsaka racija da obilo plena. Tudi pri zadnji raciji je oblast prišla med drugimi nekega starega znanca policije Emila Omerzo, ki ne bi smel v Ljubljano, pa vendar najrajši preganja krizo po ljubljanskih kozolcih in vinotočih.

Neki Rudolf A. si je izmislil temeljito sredstvo za pobijanje krize. Začel je inkasirati pristojbine za oglase v nekem ljubljanskem dnevniku. Dobil je 400 Din, pa so mu že povedali, da ne dajejo koncesije za take domislike. Zdaj dela pokoro za mrežo.

Z mešanim blagom se je pečal Stermole Franc. Kradel je namreč brez izbire vse, kar mu je prišlo pod roke. Nemara je hotel prirediti policijskim organom »mrzlo zakusko«, vendar nimajo ti neotesanci za take finese podjetnih tatov nobenega smisla. Našli so namreč pri njem fige, sir, odrske salame itd., pa so mu vse skupaj zanemili — in njege seveda tudi No. on je končno vzlic vsemu vesel, saj bo zdaj vzlic deževnemu vremenu živel lepo na suhem.

na stanovanjsko poslopje, ki se nahaja poleg gospodarskega. Gašenje je bilo zelo težko, ker ni daleč na okrog tekoče vode, vodnjak je bil pa takoj izprazen. Nastala škoda se ceni nad Din 15.000, ki pa je krita z zavarovalnino.

Mir v Argentini

Buenos Aires, 9. januarja. AA. Splošna stavka se je končala snoč ob 18. Oblast, ki je bila zelo odločna, je bila stalno gospodar položaja. Posebno energično so zatrli poskuse mračnih elementov, ki so v predmestju Devot poskušali ovirati promet. Avtobusnemu osobju je bilo zapovedano, da se mora zvečer vrniti na delo, ker bi bil sleherni, ki se ne bi odzval temu pozivu, takoj odpuščen iz službe. V prestolnici je položaj popolnoma miren. Po vesteh iz pokrajine Santa Fé agitirajo tamkaj ne-

Rojstni dan kraljice Marije

je vsa država proslavila s številnimi prireditvami in slovesnimi božjimi službami.

Ljubljana in z njo Dravska banovina nista zaostajali. Osrčje Slovenije je bilo okrašeno z zastavami. Ob 10 je mil. g. prošt Nadrah v stolnici daroval slovesno pontifikalno mašo, nakar je sledil »Te Deum« z molitvami za našo težko preizkušeno kraljico. Službe božje so se udeležili številni predstavniki države, vojske, banovine in mesta, številno pa je bil zastopan tudi konzularni zbor in razne naše organizacije in korporacije.

Kakor Ljubljana, je proslavilo tudi slovensko podeželje 36. rojstni dan kraljice z željo, da nam v obrambo in napredek vztraja slavn rod dinastije Karadjordjevičev.

kateri sumljivi tipt med poljedelskim delavstvom.

Grof Ciano operiran

Firenze, 9. jan. Havas poroča: Na neki tukašnji kliniki je bil operiran grof Galeazzo Ciano, zet ministerskega predsednika Mussolinija. Grof Ciano se zdravi od bolezni na nosu in ušesu, ki jo je odbil v Vzhodni Afriki. Operacija je popolnoma uspela in bo zato grof Ciano kmalu zapustil kliniko.

Poročilo za smučarje

9. januarja.

Bistrica-Boh. jezero: 2 C. zelo oblačno. mirno. snega v dolini ni. — Pokljuka 8. jan.: —2 C. sneži, mirno, na 30 cm podlagi 10 cm južnega snega. Smuka prav dobra. Skakalnica uporabna. — Gorišče 8. jan.: sneži, lahek severni veter, na 10 cm podlagi 10 cm južnega snega. Smuka dobra. Skakalnica uporabna. — Reteče-Planica: —1 C. barometer se dviga, pooblačilo se je. mirno. 15 cm srenja. — Kranjska gora: —1 C. barometer se dviga, pooblačilo se je. mirno. 15 cm srenja. — Vršič. Krnica in Tamar: 50 cm srenja. — Mojštrana 8. jan.: južno vreme, megle se dviga, odežuje. — Krma in Mužaklja po stanju 8. jan.: 30 cm snega, smuka dobra. Koča v Spodnji Krmi ob sobotah in nedeljah odprta. — Zgornja Krma 8. jan.: 30 cm pršiča. Smuka prav dobra. Koča zaprta, ključ se dobi pri vodniku Lojzu Rakarju v Radovni. — Zelenica 8. jan.: —3 C. oblačno, sneži, severni veter, na 60 cm podlagi 25 cm suhega snega. Smuka prav dobra. — Kofce 8. jan.: —2 C. novega snega 15 cm, sneži dalje, smuka dobra. — Velika Planina 7. jan.: oblačno, megleno, severovzhodni veter, po malem sneži. — Pohorje: Senjorjev dom: —1 C. zelo oblačno, mirno, 30 cm srenja, greben brez snega. Izleti nemogoči. — Peca: —1 C. zelo oblačno, mirno, 60 cm sreža. Smu-

Državna razredna loterija

Najcenejša in najzanimivejša igra v razredni loteriji v Jugoslaviji samo pri

Konstantinu L. Lešić - Batliji

BEOGRAD, ZANATSKI DOM

Za Din 160 za celo 31. kolo dobite DELEŽ za igranje na 970 srečk: 30 celih, 140 polovic in 800 četrtink.

PRVO VPLAČILO 70 IN DVAKRAT PO 45 DIN MESEČNO.

Ček, rač. pošt. hran. št. 57.062. Načrt in objasnila brezplačno.

Razgovori s čitatelji

Dvojna politična morala

Ljubljana, 10. jan.

Politiku, ki rajši suče jezik nego pero:

Iz Vaših opomb o politični moralu nam ni prav jasno, katero moralo Vi zagovarjate in kam naj Vas uvrstimo: ali med realiste ali idealiste? Prvi pravijo, da je v politiki vse dovoljeno in da namen posvečuje sredstva, drugi pa so teh misli, da sta pravo in zakon nespremenljive vrednote, na katere mora biti navezano tudi vse politično dejanje in nehanje.

Za nas ni in ne more biti nobene vprašanja, katera teza in katera morala je pravilna. Nikjer drugod kakor ravno v državnem življenju se je treba odločiti, ali naj velja načelo zakonitosti ali načelo oportunizma, t. j. tistega, kar se zdi trenutno «koristno in praktično». Prava zakonitost je samo tam, kjer obstoja od želj in interesov nosameznikov neodvisno in nespremenljivo pravno načelo. Ne sme veljati dvojna morala, ki se menjava «po potrebi». Veljati mora samo načelo objektivne veljavnosti pravnega reda, kateremu se mora brezpogojno podvreči tudi politično življenje. In to objektivno pravo je treba varovati proti vsakomur in v vsakem času. Ne sme se dopustiti, da bi pravo hlapčevalo politiki, da bi se iz razlogov politične koristnosti danes proglašalo nekaj za neprav, kar je bilo včeraj še prav.

Pravo mora vedno stati nad politiko. Pravna država se ne sme spremeniti v oblastno državo, ker tedaj pravo ni več pravo, ampak postane oblast. S tem pa je vsemu državnemu in družabnemu življenju odvzeta stalnost in varnost, so omajani temelji državnosti in uničene vrednote, iz katerih more država sploh živeti.

Nič države notranje bolj ne slabi kakor metode političnega oportunizma, in v naših očeh so največji sovražniki države tisti, ki so pripadniki nauka o dvojni politični moralu in ki bi na mesto prava hoteli postaviti silo kot edino merilo tega, kaj je prav in neprav in kaj dobro in kaj slabo.

TAKI SO ANGLEŠKI TRGOVCI...

Pod tem naslovom piše dunajski list «Börse»: V Angliji so se te dni namenili izvršiti velika cestna dela, za katera bi bilo potrebnih več milijonov funtov-sterlingov. Zveza angleških cementnih tvornic, katere produkcija bo v zvezi s temi deli močno narasla, je izjavila, da bo ceno cementu globoko znižala. Da, napisali smo pravilno — znižala! V drugih državah bi tovarne storile gotovo ravno narobe in bi se začudile ob misli, da naj se na večje povpraševanje odgovori z znižanjem cene. Angleži pa... no, da, očitno oni v trgovskih zadevah niso še tako daleč...

Za rešitev našega gospodarstva
Dolžniki se organizirajo

Ljubljana, 9. jan.

V nedeljo dopoldne je bilo v Trgovskem domu zborovanje delegatov-dolžnikov iz vse Slovenije. Dr. Sagadin je namesto uvoda prečital pismo uglednega gospodarja z dežele, ki je mnenja, da skrajno zaostreni položaj našega gospodarstva ne izvira iz preobilice pridelkov, ki se ne dajo vnovčiti, marveč leži vzrok tega stanja v pomanjkanju gonilne sile vsega gospodarstva, t. j. v pomanjkanju denarja. Zaradi tega je onemogočena vsaka večja izmenjava blaga, zaradi tega žive v bedi tudi tisti, ki imajo polne hleve živine, kakor tudi oni, ki imajo prihranjen denar, pa ga ne morejo dvigniti. Zgrešena deflacijska politika je v zvezi z zamrznjenim denarjem povzročila nesrečo, v katero smo bili brez potrebe pahneni. Vso korist od deflacijske politike so umeli izbiti zase večji in veliki denarni magnati, ki se jim je vrednost denarja dvignila dvakratno in trikratno, dočim je prav tolikokrat in še večkrat padla cena zemlji in poljedelskim proizvodom.

To stanje je nevzdržno

in treba mu je napraviti konec, sicer bomo vsi propadli. Potrebno je, da se obtok denarja poveča do one višine, na kateri je krožil pred deflacijo. Tako bi se izbežal tudi denar, ki se danes skriva v tujini in doma. Narasle bi cene. Dolgovi bi se s tem sami po sebi občutno znižali, prav tako kakor so se zaradi deflacijske politike neupravičeno zvišali. Nastopila bi zopet likvidnost denarnih zavodov in splošno poživljenje vsega gospodarstva.

Dr. Sagadin je nato poročal, da vlada že sama uvideva, da tako ne more več naprej. V Narodni skupščini se je osnoval odbor poslancev vladne večine, ki proučuje načrt zakona o splošni razdolžitvi vseh stanov. Glavni pobornik tega načrta je minister dr. Kožulj, ki že nekaj let opozarja na škodljive posledice deflacijske politike. Za načrt niso danes samo dolžniki, marveč tudi vlagatelji, ker uvidevajo, da bi edino na ta način zopet prišli do svojega denarja.

Načrt sanacije

Pri debati, ki se je nato razvila, je poslanec g. dr. Šemrov poročal o načrtu, ki ga je izdelal odbor vladne večine narodne skupščine. Poročevalec v tem odboru je bil ves čas minister dr. Kožulj. Po tem načrtu naj se zaščita, ki velja danes samo za kmete in denarne zavode, razširi na vse ostale stanove, razdolžitev pa naj se izvede potom finančnega ministrstva z novim državnim denarjem, ki se bo izdal v višini kmečkih dolgov in bo krit s hipotekami zadolženih kmetov, dočim bi obstoječe novčnice Narodne banke ostale še nadalje krite z zlatom. Razdolžitev bi izvedel posebni državni zavod na ta način,

da bi dal novi denar na razpolago denarnim zavodom in s tem odkupil posojila dolžnikov. S tem bi se tudi zmurnjene vloge zopet odvajale. Dolžniki bi odplačevali dolg državi z nizkimi obrestmi največ do 2 % skozi daljšo dobo. Odplačilo kapitala in obresti bi pobirali davčni uradi skupaj z davki, ker je ta način najbolj enostaven in cenen. Zaradi previsokih obresti pretirani dolgovi pa bi se znižali na ta način, da bi se najprej ugotovila vsota izposojene glavnice, njej dodale pravične in odbile previsoke obresti, ostanek pa bi predstavljal pravi dolg, ki bi ga prevzela država in plačala z novim denarjem.

Resolucija

Na koncu debate je bilo sklenjeno, da se skliče občni zbor društva, nato pa velik shod, na katerem namerava društvo povabiti

Delavci v zakotnih luknjah

Kranj, 9. jan.

V zadnjih desetih letih je Kranj postal izrazito industrijsko mesto. Tovarne so vzrastle, kot gobe po dežju. Zaradi porasta industrije v zadnjih letih se je nujno povečalo število delavstva. Doživeli smo beg s kmetov v mesto, ki je zajel v velikem številu tudi ženske delovne moči.

Za okoliško kmetско gospodarstvo je to nezdrav pojav, ker se je sila, ki bi bila potrebna za obdelovanje domače zemlje, začela izrabljati v tovarnah. To povečanje delavskih krogov je povzročilo preobrat v socialnem življenju. Delavna moč je radi splošne gospodarske krize poceni naprodaj in delavske družine si ne morejo ustvariti trdnega stališča, ker plača dosega komaj življenjski eksistenčni minimum.

Tovarne brez delavskih stanovanj

Največja skrb delavstva je, kako dobiti zdravo stanovanje, katerega cena bi odgovarjala njihovim denarnim sredstvom. To vprašanje je posebno v Kranju tako važno, ker niti ena tovarna nima poslopja, v katerem bi bila stanovanja za delavce. Tovarniška podjetja v ostalih mestih imajo v večji ali manjši meri taka stanovanja. Kranj kot izrazito industrijsko mesto pa tega nima. Tu mora delavec iskati stanovanje v okoliških vaseh, ker v mestu so stanovanja predraga. Vsak išče stanovanje čim cenejše, ne glede na zdravstvene zahteve. Cenena stanovanja pa najdeš v mestu samo tam, kjer sonce malokdaj posije, v zakotnih prizemnih luknjah. Delavec z družino je radi težkih življenjskih razmer prisiljen, da prebiva v takih nezdruhljivih stanovanjih, katera njegovo zdravje popolnoma izčrpajo in posledica je tuberkulozno obolenje. Za delo ni več zmožen, doma ima družino, zaslužka ni, živeti pa je treba.

tudi ministra dr. Kožulja. Končno je bil predlagan okvirni načrt za resolucijo, ki naj se predloži odločujočin faktorjem in ustanovam in ki obsega te-le zahteve:

1. da je treba gospodarske zakone z vso nujnostjo vzeti v razpravo, vse druge važne zadeve pa odložiti;
2. da se takoj ustavijo vse eksekucije in javne prisilne dražbe vse dotlej, dokler ne pride do izdaje novega državnega denarja;
3. da se predlog o zakonskem osnutku glede razdolžitve ljudstva vzame kot najnujnejši osnutek v razpravo in čimprej reši.
4. Ako pa kljub vsemu pričakovanju ne bi prišlo do izdaje novega denarja, naj se dolgovi odpišejo v razmerju padca cen, obrestj pa določijo pravično ter preveč plačane obresti poračunajo na glavnico, za ostanek pa določijo najžje obresti, ki so v skladu s sedanjimi skrajno skrčenimi dohodki dolžnikov.

Otroci njegovi zaidejo v bedo, katera jih nažene beračiti. Veliko delavskih družin je že prišlo na tako pot.

Drag živilski trg

Delavcu je danes nemogoče zgraditi enodružinske hišice na odplačevanje. Zato to stanovanjsko vprašanje zadeva najbolj one, ki imajo družino. Samski delavci še nekako izhajajo, četudi morajo plačevati za sobo po 100 dinarjev mesečno. Kjer pa je družina s tremi ali celo več otroci, tam morajo imeti poleg sobe še kuhinjo. Tako stanovanje pa stane od 200 do 300 dinarjev. Vzemimo primer, da oče take družine zasluži povprečno 500 Din na mesec. Ni si težko predstavljati težkoč, s katerimi se mora boriti za obstoj družine. Ostane mu povprečno 250 Din in s tem denarjem mora družino prehraniti in obleči. Za prehrano pa je v Kranju za delavca posebno težko. Znano je, da je kranjski živilski trg dražji od ljubljanskega. Sicer imamo delavske kuhinje, toda za družine ne pridejo v poštev.

Ako hoče delavska družina s svojimi dohodki shajati, si mora iskati stanovanja v okoliških vaseh. Tako mora družinski oče hoditi na delo eno do dve uri daleč v blatu in dežju, v mrazu in snegu. Pri tem mnogo trpi na zdravju in njegova delavna sila se kaj hitro izčrpa.

Edina rešitev za delavca tako važnega vprašanja bi bila, da tovarne zgrade delavska stanovanja, v katerih bi delavci imeli bivališče, ki bi ustrezalo njihovim gmočnim razmeram, obenem pa ustrezalo socialni higijeni.

Marsikdo se na drugem mestu sveti, čegar luč na prvem mestu ugasne. Voltaire.

Noben čas ni tako slab, da bi ljudje ne mogli postati spet pošteni. Shakespeare.

Slike iz sodne dvorane

Mazaška klinika na periferiji

120 žrtev v dveh letih

Ljubljana, 9. jan.

Sedem obtožencev bi moralo sedeti na zatožni klopi. Dve diplomirani babici, tri delavske žene, en trgovski pomočnik in en delavec. Mlajše babice ni, ker je že opravila, ko so ji dali nekaj mesecev nad leto, trgovski pomočnik in delavec sta tudi že opravila, a glavnih ni pred sodišče niti za pričo. Dve mladi ženi sta namreč že pri Sv. Križu, tri žene sede poleg stare babice, a za 120 svojih žrtev niti sama ne ve več imena. Ga ji niso povedale, ona pa tudi ni silila vanje. Morda se tudi pri kaki drugi ni srečno izteklo. Nikdar ni takoj pristala, naposled jim je pa vendar pomagala. Smilile so se ji služkinje in druge 'ake revice, zlasti pa delavske žene. Sama beda, ko otrok pomeni nesrečo. In kateri je pomagala, ji je pripeljala drugih. K zdravniku ni mogoče, ker je predrago, pri usmiljeni babici je pa veljalo le 50 do 100 Din. Ne ve natanko, ali v štirih letih jih je bilo takole okrog 120. Mreža pomočnic se je z vsako klientinjo širila, zlasti je bil pa močan dotok pomoči potrebnih iz industrijskih krajev. Žena, ki je dobila pomoč, je bila takorekoč moralno obvezana, da ji je iz hvaležnosti pripeljala še druge. Ker je soobtoženka doma iz okoliša podeželske tovarne, je bila posebno pripravna za pomočnico. Dobila je 20 Din provizije, čeprav ni zahtevala ničesar. Denar je denar in mož je brez dela. Tista ženska je sicer umrla zaradi zastrupljenja krvi. Kaj se hoče, saj ni imela nič toliko, da bi ji bila plačala, ko je njej pomagala, in ji je dala za honorar lep prtlj...

Tudi druga soobtoženka je iskala pri njej pomoči, ko je bil mož brez službe. Babica se je branila, naposled se je pa vendar usmilila. Kakor je zahtevala, je 100 Din tudi dobila, a 50 Din ji je vrnila. Toda ni šlo srečno in je morala v bolnišnico. Ker je pa močna kmečka žena rabila tečno hrano, ji zelje in krompir nista bila dosti, pa je že čez pet dni šla domu. Vrniti se je morala spet zaradi zastrupljenja krvi in v bolnišnici so ji vrnili zdravje.

Mlajša babica, ki je bila že prej obsojena, se je zanimala za okolico podeželske tovarne. Tudi 100 žensk bi ji lahko pripeljala, če bi se le malo potrudila. Po 20 Din provizije, 100 Din pa dobi, če je ne izda, da je tudi tista pomagala, ki je zato morala umreti. «Drugeče bo pa žleht zate!»

Trgovski pomočnik je hodil v malo industrijsko mesto po ženske. In je tudi soprogi svojega gospodarja svetoval, naj gre k babici. Ko je žena zbolela, je babica soproga opozorila, naj jo takoj pošlje v bolnišnico ali k zdravniku. Čez 50 dni je šele umrla.

Slika za sliko, skoraj vse enake. Po 50 in po 100 Din. Ženske ne

razumejo, zakaj bi ne smele, saj otrok vendar ne bi mogle preživljati. Soicolog, zdravnik, pravnik pa debatirajo. Morali bi dovoliti, pravijo, toda in če... In ta «toda» in «če» se ponavljajo neprestano brez konca in kraja, grobovi in jet-

nišnice se pa polnijo. Klinike na periferiji pa poslujejo vsak dan bolj in bolj. Strašna žetev bede!

Zaradi babice so razpravo preložili, dokler je ne preiščejo psihiatri. Odporne sile nima več in vsaka jo lahko pregovori. Tudi dedno obremenjena je z raznimi boleznimi. Dve žrivi sta dobili po dva meseca pogojno za dve leti, tretja žrtev in pomočnica obenem pa pet mesecev pogojno za tri leta.

Striček ji je kupil mlekarino

Postaven gospod v najboljših letih je striček. In premožen! Sicer je oženjen, ali vendar si je dovolil dobro prijateljico. Pa sta se domenila, da mu reče kar «stric». Zaradi ljudi!

Ona... aoka in visoka črnka. Gotovo ni bila vedno tako huda nanj, kakor na št. 79. ko je ogorčena skočila vanj in ga s pestmi usekala po hrbtu. Nalo je pa revica bridko zaihtela.

Obtoženka pravi, da ji je striček mlekarino podaril, da bi imela s čim živeti. Striček na o tem daru ničesar ne ve in pravi, da ji je mlekarino samo obljubil, če se bo dobro držala. Kakor vsi taki strici, je bil pa tudi ta stric strašno ljubosumen. Ona je pa spet morda res pogledala še kakega drugega. Neznosen je bil zaradi ljubosumnosti in ona pravi, da ji je celo nekaj pretresel v vino. Gospodinja pove, da je bila obtoženka tisto noč res hudo bolna in je kar pene tiščala, striček pa pravi, da je bila tako pijana. So grdi taki strici, kaj? Prej ji je pa celo vilo obljubil in, če bi ne bila šla narazen, bi gotovo imela vsaj načrt za vilo. Ga je pa tudi zares rada imela, a sedaj ga ne mara za ves svet.

Gospod stric je torej kupil mlekarino za 14.000 Din. Polovico je plačal, ona naj bi mu pa ta dolg odplačevala. Bi se že pobotala, saj sta bila prijatelja. Brat je njene rajne matere in ji mora pomagati, siroti, je pravil. Gospodinja, ki je obtoženka pri njej stanovala, se prav dobro spominja, kako ji je

dejal, da ji mlekarino podari, ali, ko je slišal za drugega strica, je pa spet vse preklical. Sramota je bila za vso hišo, ker je zaradi svoje ljubosumnosti vedno hodil v hišo!

Poklicati so morali celo preiskovalnega sodnika, ki se je obeh prav dobro spomnil, ker sta se tako zmerjala pri njem.

Tedaj je pa obtoženka prišla na to, da bi bilo najboljšo, če se mlekarne iznebi. Kar sama je napravila pogodbo, kakor bi bila ona naliela mlekarino. In jo je tudi takoj prodala za 6600 Din ter šla. Prej ji je tudi striček dal pogodbo, kakor bi bila mlekarina njena, seveda samo zato, da bi bila od doma prinesla denar. Kako neki od take bajte! In tudi drugače so se gospodje sodniki prepričali, da ji je striček mlekarino res dal ter so jo zaradi prodane mlekarne oprostili, pač so ji pa dali zaradi ponarejene pogodbe dva meseca in 300 Din pogojno za dve leti.

Preklicano je nerodno, če pride do prepira med takimle stricem in nečakinjo. Nak, ljubosumen ne sme biti!

PREŠIVALJKA RADOSLAVA.

Je z Gmajne, ima pa lepo ime, belo koketno kapico, zelen plašč in rdečo obleko. Radoslava je pa pravzaprav bila postrežnica po hišah in je tu zmanjkalo gotovine in rjuh, tam gotovine in perila ali žličk za kavo in krožnikov ter skodelic za kavo. Mlada je tudi in nikdo ji ne more zameriti, če je korajžna in morda tudi malo je-

zična, predvsem pa sme imeti fanta. Tistih cunj, ki ji očitajo, da jih je pobrala, ni nosila, ker ji je fant kupil perilo, pač je pa ona njemu ali drugemu iz rjuh dala napraviti spodnje hlače. Oškodovana gospodična ne ve kam z moškimi spodnjimi hlačami in jih ne vzame nazaj, pač pa zahteva majhno odškodnino.

Kar je vzela drugje, je pa nesla v zastavljalnico. Naбрž so stvari propadle, ker je zastavljalni listek za 160 Din v sodnih spisih, a stvar se že precej dolgo vleče, ker se je Radoslava namreč pri ožila zaradi previsoke kazni. Menda se drugič ne bo več, a prosimo potrpljenja, da pridemo tako daleč.

Radoslavo so namreč pri prvi razpravi obsodili na en mesec in 14 dni strogega zavora, toda zdela se ji je preveč, ker je bila ključavnica pri omari odklenjena. Priče pa trde, da je bila prejšnji dan ključavnica res polomljena, a ko jo je mesarski pomočnik popravil, so jo spet zaklenili. Ni res in ni res, prav vse je bilo v hiši v neredu, ko je bila gospodinja v bolnišnici!

Naposled so pa prečitali še neko anonimno ovadbo. «Ta se pa tiče samo mojega fanta!» Pravijo, da je pri ometanju pometel neki prstan. Sicer pa to ne spada sem.

Sodba: tri mesece strogega zavora z raznimi prikladami. Ker je bila Radoslava zaradi krivega pričevanja že prej pogojno obsojena na štiri mesece, bo morala sedeti kar sedem mesecev. Še odloga kazni ji niso dovolili.

In z značilno gesto roke je togotno zarohnela:

«Dobro se nadenam!»

ZA VREČO FIŽOLA.

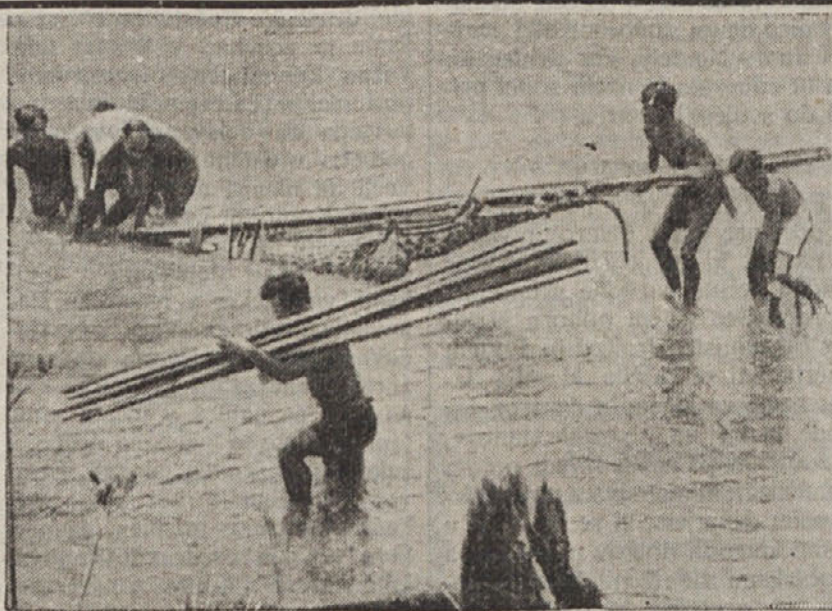
Peter s Horjula je za vse svetnike sunil Jaku vrečo fižola. Takrat je bila imenitna kupčija s fižolom in bil je drag. Osumili so pa ložeta čisto po nedolžnem, naposled so pa vendar pogruntali Petra. Lepo sta se zmenila z oškodovanim lakom, da mu bo kosil in delal, dokler ne bo povrnjena vsa škoda. Jaka je poravnavo sporočil tudi sodišču in prosil za milostno sodbo. Vendar je bil pa Peter že kaznovan in so mu vseeno morali dati tri mesece.

SOVRAŽNIK DRŽAVE ŠT. 2

Ameriški tajni policiji se je zdaj posrečilo vjeti zloglasnega «sovražnika države št. 2» Tommya Tyoi-a, ki ima na vesti razne umore in ugrabitve. Tyoi je sin bivšega čikaškega policista in je bil sam nekaj časa v službi policije. Neki policist, ki je tudi pripadal njegovi razbojniški tolpi, ga je sproti obveščal o vseh ukrepih in namerah policije.

SILEN MRAZ

je zavladal po severnih krajih Zedinjenih držav Amerike. Temperatura je padla na 30° pod ničlo. Več oseb je zmrznilo. — Tudi Kitaj je zajela huda zima, ki je zahtevala po poročilih kitajskih listov že okoli tisoč smrtnih žrtev.

Slika kaže prizor iz najnovejšega ameriškega filma «Lovke in kremplji». Lovci so vjeli živga krokodila v mrežo in ga neso domov. Krokodil je okoli 5 m dolg.

Nemčija in Francija na pragu novega leta

Do dobrega razmerja je še daleč

Ljubljana, 10. jan.

V zadnjem času se čedalje bolj pogosto pojavljajo vesti o delnem izboljšanju odnosov med Francijo in Nemčijo. Pri tem se posebno opozarja na spremenjeni ton pisanja v časopisu in na novoletno izjavo francoskega poslanika v Berlinu François Ponceta, ki je v svojem govoru francoski koloniji v Berlinu prečital kot rezultat preteklega leta — «očividno izboljšanje nemško-francoskih odnosov».

Novi nemški glasovi o tem vprašanju pa jemljejo tem nadam vsako realnost in jasno dokazujejo, da ostaja Nemčija slej ko prej pri svojem starem nepomirljivem stališču napram vsem glavnim smernicam francoske politike. Prav te dni izražajo odgovorni nemški krogi veliko nezadovoljstvo glede novega načrta francosko-angleško-belgijskega zračnega pakta. Še večje ogorčenje pa kažejo Nemci radi pogajanj med generalnima in admiralskim štaboma Anglije in Francije, ki so pravkar zaključena, dasi ni do sedaj Nemčija sama pokazala niti dobre volje, da bi skupno z Anglijo in Francijo kakorkoli sodelovala pri akciji za mirno rešitev italijansko-abesinskega spora.

Tudi ne smemo prikriti, da je nemško časopisje spet enkrat hladno sprejelo in nepovoljno komentiralo zadnji Lavalov govor, ki ga je sicer vsa Evropa in ves svet smatral za izredno pomirljivega napram Nemčiji. Podobne izkušnje je doživljal že nekoč Briand, ki so mu Nemci, če so le mogli, njegovo dobro voljo le slabo vračali.

Hitler je očividno velik sovražnik skupnih (kolektivnih) pogodb in skupnih naporov za mir, pa rajši spleta svojo zaroto proti zapadni sosedu na osnovi dvostranskih sporazumov, ki imajo zanj to prednost, da mu puščajo proste roke proti vsem tistim državam, s katerimi se ne veže. Skupne obveznosti bi ga preveč ovirale pri njegovem delu. Zato se je Nemčija pod njegovo vlado hitro iznebila ženevskih obveznosti s tem, da je

izstopila iz DN. In zato zdaj nemško časopisje tudi Lavalu očita, da se noče otresti «stare osnove francoske politike», ki gradi v prvi vrsti na sistemu skupne (kolektivne) in nedeljene varnosti.

Ta osnova francoske zunanje politike že dolgo peče Nemčijo. Zato je n. pr. Nemčija odbila vsa pogajanja za sklenitev vzhodnega pakta, ki je bil zamišljen na najširši bazi. Zato se tudi noče vrniti v Ženevo, dasi je bila tja že ponovno povabljen. In še nekaj Hitlerja močno jezi: francosko-sovjetski pakt, ki se mu zdi naperjen naravnost proti Nemčiji, dasi je

bil prav on tisti, ki je odbil francosko ponudbo za sklenitev vzhodnega pakta, po katerem bi bili posebni dvostranski sporazumi, kakršen je tudi francosko-sovjetski pakt, povsem nepotreben.

Tako vidimo, da Nemčija še vedno ribari v kalnem in nima prav za prav nobenega resnega argumenta proti predlogom in ponudbam, ki ji jih stavi Francija z namenom, da bi enkrat za vselej rešila problem takozvane «nemške nevarnosti», ki kot velika mora tišči vso evropsko zunanjo politiko in močno ovira vsak uspešen razvoj mednarodnih odnosov v povojni Evropi. Skrivnostno zadržanje Nemčije v sedanjem napetem mednarodnem položaju, ki ga je izval italijansko-abesinski spor, ne obljublja nič dobrega niti v bodoče...

Strup v zobni plombi

Rafiniran umor čilskega zobnega zdravnika.

V Santiagu v Čile so pred nedavnim tamošnji kriminalisti pojasnili tajinstveno smrt državnega svetnika Francesca Albanove. O tem edinstvenem primeru poroča časopisje prav podrobno in z zgražanjem komentira rafiniranost nekega čilskega zobnega zdravnika, ki je na sila spreten način umoril državnega svetnika Albanovo.

Ko se je nekega dne vozil svetnik Albanova v svojem avtomobilu po mestu, je na križišču službujoči stražnik opazil, kako je mož za volanom nenadoma omahnil in izpustil volan. Spretnemu stražniku se je posrečilo, da je naglo skočil v avtomobil in ga ustavil. Opazil je, da postarnemu možu ni več pomoči. Vsa javnost v mestu je splošno sodila, da je starega svetnika zadela srčna kap.

Policijskemu zdravniku, ki je bil poklican, pa vendar ni šlo v račun mnenje glede srčne kapi. Čudno se mu je zdelo, da ima mrlič tako čudovito rdeče ustnice in krčevito stisnjene čeljusti. Zato je odredil obdukcijo, pri čemer se je resnično izkazalo, da svetnika ni bila zadela kap, temveč da je podlegel strupu, ki je polagoma razkrajal njegovo telo. Vendar pa se je policija znašla spričo okolnosti v težkem položaju.

Dva najspretnjša kriminalista pa sta se vendar začela zanimati za podroben potek svetnikovega življenja. Med domačimi pa nista mogla ničesar ugotoviti, kar bi dalo upanje, da se tajinstveni umor pojasni. Naposled pa je eden teh kriminalistov ubral pravo pot. Ugotovil je, da je bila ena izmed hčera pokojnega svetnika poročena z zobnim zdravnikom dr. Mordecaiem, ki je bil na glasu, da je silno zadolžen mož. Kmalu nato je zvedel, da je dr. Mordecaie zdravil dalj časa tasto zobe. Te okolnosti so se spomnili tudi domači, ki so tudi izpovedali, da je bilo svetniku po vsaki ordinaciji nenavadno slabo. Vendar pa te izpovedi niso še bile odločilne, da bi mogla policija zobnega zdravnika zapreti.

Preiskovalni agenti so nato dali ekshumirati truplo umorjenega svetnika. Posebno pazljivo so potem pregledali čeljusti in zobovje. Iz čeljusti so vzeli dva zoba, ki sta bila plombirana. Toda tudi v teh zobeh ni bilo mogoče ničesar najti. Zato so čeljusti ponovno pregledali in so tokrat našli pod plombiranimi zobmi spretno vdelane majčkene posodice, v katerih je bil strup. Sedaj seveda ni bila več nobena tajnost, kdo je morilec. Zobni zdravnik je pod težo

teh okoliščin moral priznati, da je morilec svojega tasta. V svojem zagovoru je izpovedal, da je svetnika umoril le zategadelj, ker je v težkem denarnem položaju računal na dediščino, s katero bi si bil pomagal iz zadrege.

NESREČA NA MORJU

Ruski parnik «Donjec» se je na vožnji proti Hamburgu nedaleč od Wiburga potopil. Usoda posadke je še neznana. Ledolomci, ki so odpluli na kraj nesreče, so našli doslej dva utopljenca. — Iz Helsingforsa poročajo: Na čerih med Rusovom in Hagom se je razbil neki obalni parnik finskega topništva. Utonilo je šest vojakov in neka ženska z otrokom. Osem vojakov pa se je moglo rešiti.

V TELEFONU NI BILO HUDIČA...

Ko so v Arabiji napeljali prvi telefon, so prišli h kralju Ibn Saudu derviši in so mu rekli:

— To je hudičeva naprava! Pusti to.

Kralj je odgovoril:

— Če je hudičeva naprava, ne bomo oklevali in jo bomo uničili. Toda najprvo se bomo prepričali. Hudič ne bo dopustil, da bi šle svete besede iz korana po telefonski žici.

Dva derviša sta bila določena za preizkušnjo. Eden je ostal v kraljevi rezidenci, drugi je šel v mesto v telefonsko celico. Prvi je brbljal s strahom besede iz korana, drugi ga je razločno slišal. V telefonu ni bilo hudiča...

Astrološka napoved

za 10. januar

V splošnem dober dan. Ugoden za opravke po uradih, razprave na sodnji in druge take zadeve. Za ljubavno življenje danes prijazni aspekti. To in ono vas bo razveselilo. Danes sklenjena poznanstva z ženskami kažejo za bodočnost dobro. — Dan je priporočljiv tudi za kupčije. ženske bodo pri nakupovanju v trgovinah (zlasti oblačil, perila, nakita itd.), zadovoljne z izbranim blagom in s ceno.

Najnovejša iznajdba nekega Slovenca. Idejo mu je dalo zadnje vreme v Sloveniji in velikansko razburjenje smučarjev, ki so hodili z dila na Gorenjsko: smučarska palica, ki se lahko uporabi tudi kot dežnik.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

11

«Ela!» je bolešno vzkliknil William.

Ela je vztrepetala, njegov glas jo je dirnil, toda naglo se je spet zbrala in nadaljevala:

«Dobro veš, kaj sem slučajno videla in kar me je prepričalo, da me varaš! Ko sem videla dokaze tvoje nezvestobe, mi je bilo zelo hudo — toda zdaj, zdaj sem tudi to prebolela in te hočem pozabiti!»

Uboga Ela je mislila, da bo imela toliko moči, da bo zdržala do konca. Toda zdaj se ji je glas pretrgal, debele solze so se ji vile iz oči.

William se je razveselil tega preobrata.

«Ela — draga, mila moja Ela!» je ves gani vzkliknil. «Saj vendar ljubim samo tebe, — prisegam ti, da si ti edina, ki jo ljubim!»

«Prisegaš?» je hitro odgovorila. «Kolikim ženskam pa si že tako prisegal, kakor zdaj meni?»

«Toda, draga Ela, te slike, ki si jih videla, so mi dale ženske, s katerimi nisem imel nobenega bližnjega razmerja. To so taka slučajna, bežna poznanstva. Bile so nekoliko zaljubljene v mene, pa so mi podarile svoje slike za spomin. To vendar ni nič takega, Ela!»

«Oh, William, to samo tako govoriš. Tudi jaz sem ti bila samo bežno poznanstvo!» mu je prezirljivo odgovorila, čeprav se je od bolesti komaj še držala na nogah.

«Motiš se, Ela, samo videz govori proti meni, ji je mirno odvrnil William. «Res je, da sem v mnogočem strasten, toda prepričana bodi, da ljubim samo tebe.»

«Toda jaz imam dokaze o nasprotnem!» je vzkliknila in oči so se ji zablistale. «Ali si se sploh kaj zmenil, ko me predsinočnim ni bilo domov?»

«Saj si vendar bila pri neki svoji prijateljici. Ali ne?»

«Ne, nisem bila pri njej!»

William se je zdrznil.

«Kaj naj to pomeni, Ela? — Govori — kje si bila?»

«Tega ti ne povem. Nimaš več pravice, da povprašuješ, kaj delam!»

William je bil vznemirjen. Približal se ji je, a se mu je umaknila. Njegove oči so kar žarele. — Toda zdaj je Ela stala kakor prikovana in se ni več umikala.

Williamu se je pogled ublažil. Misli si je sam pri sebi:

«Ne, ne, tako gledajo samo nedolžne oči. Ela me hoče malo mučiti — toda poznam njeno čisto srce in sem prepričan, da ni kriva.»

«Ela», je mehko spregovoril. «Ela, prosim te, povej mi vse: kaj se ti je pripetilo?»

«Nočem», je trmasto odgovorila.

«Hočem vedeti!» je jezno vzkliknil in z nogo udaril ob tla.

«Nimaš pravice. Tudi jaz imam svoj ponos, odslej se bova videla samo še kot sorodnika.»

William je prebledel.

«Ela, ljubljena, ali me res nočeš oprostiti?»

Borila se je s seboj. Potem pa je jezno odgovorila:

«Nočem!»

«Dobro, Ela, ne bom te silil, da storiš to...»

«Tega tudi ne moreš!» ga je prekinila v besedi.

«Dobro», je odgovoril, «zdaj pa prosim, poidi in me pusti samega — ker...»

Umolknil je.

Toda tudi Ela se ni genila.

Dobro se je zavedala, da njena ljubezen do Williama ne bo nikdar usahnila. Ne, čutila je, da vsak njen dih — vsak utrip njenega srca pripada njemu — edinemu možkemu, ki ga iskreno ljubi, a mu vseeno zdaj, v tem trenutku, ne more odpuščati.

Njen ponos tega ni dopustil. Čutila je, da bi se ponižala, ako bi se zdajle uklonila. In ne spregovorivši niti besedice več, se je počasi okrenila — potem pa naglo zapustila sobo.

Ko je William ostal sam, se je vzravnaval.

Zdaj ni bil več tisti človek, ki nežno ljubi — ne — zdaj je bil tisti demon, ki se hladnokrvno približa svoji žrtvi. Zopet je bil demon strasti — njegov drugi jaz ga je popolnoma prevzel in zmagal nad boljšo stranjo njegovega značaja.

«Vem, da me to sijajno dekle še vedno ljubi», je premišljeval. «In da je govorila iz nje zgolj ljubosumnost. Morda bi hotela tudi, da se jaz ponižam pred njo. Dobro, naj ima svojo voljo, pa magari, da se ponižam — toda ne zdaj, ne zdaj. Zdaj sem zopet Jack, strah Londona, ki se, razen Boga, ne boji nikogar.»

Sedel je k mizi in se zamislil.

«Hm, samo če bi vedel, kje se bom odslej shajal s svojimi ljudmi. Naše dosedanje shajališče je policiji znano, v moji hiši, v ulici zapadne obale, pa jih tudi ne smem sprejemati, ker za ta kraj ne sme vsak vedeti. Tam je vse, kar imam, vse moje premoženje, moja podmornica. Brez teh sredstev pa ne bi mogel uiti preganjanju policije.»

Vstal je in hodil po sobi.

«Ha, zdaj šele bodo spoznali, kdo sem! Doslej sem se le redko pojavljal, odslej pa jim hočem pokazati, da se morajo vsi bati strašnega maščevalca. Da, povsod — tudi na podeželju — ne samo tu v Londonu — tudi tam bo vsakdo vztrepetal, ko bo slišal o Jacku, maščevalcu. Vztrepetale bodo vse razvratnice nad skrivnostnim človekom, ki se jim bo približal tudi takrat, ko se ga bodo najmanj nadejale. — Da — razvratnice, trepetale boste nad strašnim maščevalcem Jackom!»

Kaj sedaj?

Kriminalni šef in Davis sta se v kabinetu posvetovala, kaj naj ukreneta zdaj, ko se jima je večrajšnji načrt izjalovil. Davis je

trdovratno vztrajal, da mora imeti Jack kakšno skrivališče v keju. Dogovorila sta se, da bosta dala ves kej natančno preiskati, in sicer s potapljači, dali ni mogoče pod vodo kakšna skrivna luknja, skozi katero Jack lahko vedno uhaja.

Šef ni bil posebno prepričan, da bo imelo to kakšen uspeh, in je skoval nov načrt, po katerem je upal prej in sigurneje uspeti. V tem prepričanju ga je še bolj utrdilo pismo, ki ga je zopet dobil od neznanega Jackovega pomagača izdajalca. V tem pismu mu je izdajalec pisal, da obžaluje, ker niso takrat v krčmi ujeli Jacka, da pa upa, da ga bodo na kak drugačen način dobili v roke, posebno, ker je Jack mlad, lep človek — kolikor je seveda lahko samo približno ugotovil, kajti on sam ga ni še nikdar videl brez krinke. Ve pa, da je Jack precej naklonjen ženskemu spolu in da ima dosti takih dogodivščin.

Šef je dal čitati Davisu to pismo, potem pa je rekel:

«Vidite, dragi Davis, zdaj pa smo dobili zanesljivega pomočnika — Jackovo strast!»

Davis ga je začudeno pogledal. «Samo malo potrpite, vse vam razložim, saj mi boste morali vi krepko pomagati.»

«Kaj?»

«Menda se vi ne boste zaljubili v Jacka?» se je pošalil šef. «Stvar je v glavnem tale: moramo najti dekle, pošteno in na dobrem glasu. To dekle pa mora biti tudi lepo in pa dovolj pogumno. Ko najdete tako dekle, Davis, to bo namreč vaša naloga, jo bomo namestili kot natakario v tisti pristanišni krčmi, kamor Jack najčesteje zahaja. Ko bo ta strastni človek opazil lepo dekle, si ji bo gotovo skušal približati. Ona pa bo morala pristati na vse njegove želje in se z njim dogovoriti za sestanek na določenem kraju. S tem bo stvar za nas urejena, dragi moj Davis, — in mi bomo dobili bitko! Razume se, da bo to naše dekle dobilo razpisano nagrado, razen tega bom pa tudi jaz primerno globoko segel v žep.»

Šef je vstal in si zadovoljno pomencal roke:

«Torej, dragi Davis, poiščite nemudoma primerno dekle in jo o vsem dobro poučite. Bati se ji ni treba ničesar, saj Jack ubija samo pokvarjena dekleta, poštenih se še ni nikdar lotil.»

Davisu je bil ta šefov načrt zelo všeč. Poslovil se je in že hotel oditi, ko so ga spet obšli dvomi. Pa se je obrnil v vratih in dejal šefu:

«Ne, ne, to ne bo šlo. Ves trud bo zaman. Prej bi pregovoril ves London, naj se preseli drugam, kakor pa našel dekle, ki se bo hotelo na tak način seznaniti z Jackom.»

«Imate prav. Bomo pa drugače to stvar napeljali, saj ni treba dekletu povedati, da hočemu ujeti Jacka. Bomo že našli drug primeren izgovor.»

«Ga že imam, gospod šef!» je vzkliknil Davis. «Rekel ji bom, da hočemo na ta način ujeti nekega nevarnega tihotapca, ki ga že dalj

časa zasledujemo. Tu nam bo dekle za tako lepo nagrado prav rado pomagalo.»

«Zelo dobra zamisel, dragi Davis, storite tako. Na svidenje!» je prijazno pokimal vrlemu detektivu Davisu gospod kriminalni šef.

Vohunka.

Ves London je s strahom govoril o umoru znane lepe blodnice Alice. Čeprav je vsa policija bila noč in dan na nogah, je bil ves trud zaman. Potapljači, ki so nekaj dni skrbno preiskovali ves kej, pod vodo, pretaknili vsako podgajno luknjo, niso našli ničesar, kar bi pokazalo le najmanjšo sled k skrivališču grozovitega morilca Jacka.

Minilo je že nekaj dni od razgovora med kriminalnim šefom in detektivom Davisom, ko se je nekega popoldne ustavil pred glavno policijo zaprt voz. Ko so šefu javili Davisov prihod in je vstopil v sprejemnico, je Davis s priklonom pokazal na mlado dekle, ki jo je bil pripeljal. Bila je to izredna lepota, ki je nedvomno morala očarati vsakega moškega.

Šef je z vidnim dopadanjem motril to vitko, ljubko dekle.

«Kako vam je ime, gospodična?»

«Bessie Wilkes, gospod.»

«Kje ste bili doslej v službi?»

«V neki londonski vinarni.»

«Gotovo vam je že gospod Davis obrazložil, kaj želimo od vas? Toda ta stvar ne bo tako preprosta. Izvolite sesti, gospodična!»

«Zame ni zaprek, kadar se lahko dobro zasluži. Sicer pa nisem prvokrat v službi policije. Mogoče, gospod, da se še spominjate razprave radi tiste velike tatvine draguljev in nakita?»

Bessie se je kokešno vsedla in upirala lepe oči nepremično v šefa.

«Prijatelj, posodi mi sto dinarjev.»

«Človek božji, toliko ne premorem. Kovača ti lahko dam.»

«Pa ga daj.» Vzame denar in — «Hm», pravi na to zamišljeno. «Zdaj pa res ne vem: ali dolgujem zdati jaz tebi 10 Din, ali ti meni 90 Din?»

Oče kara sina: «Poglej Novakov Janček vedno ve, ko pride domov, kaj so se učili v šoli!»

Sinko: «Na to pa ne pomisliš očka, da Janček stanuje polovico bližje šoli kot mi!»

Dnevna kronika

× **G. Daneš Josip**, član ljubljanske drame bo 17. t. m. praznoval 35 letnico svojega oderskega dela v igri »Pesem s ceste«.

× **Terezija Kranjc umrla**. Terezija Kranjc, katero je njen vinjeni brat Rok Kolar na Sv. Tri Kralje pobil z motiko, je včeraj v mariborski bolnišnici podlegla hudim poškodbam.

× **Dodatno k poročilu o izvolitvi odborov na seji ljubljanskega mestnega sveta** 30. XII. lani poročamo, da je bila izvoljena v kuratorij Mestne ženske realne gimnazije tudi gospa **Dolenec Josipina**, soproga banskega prosvetnega inspektorja v Ljubljani, ki je bila tudi že dosedaj članica kuratorija. Neno ima je v poročilu pomotoma izostalo.

× **Prijave za znižanje dopolnilnega davka k zemljarini** se vlagajo do 31. I. 1936. Več je razvidno iz razglasa davčne uprave v Ljubljani, ki je nabit na deski mestnega poglavarstva.

× **Planine Vas vabijo!** Kateri planinec, ki zahaja v Gorenjski kot, ne pozna Mihe — gorenjskega fanta, ki je pretaknil že vsak kotiček v naših gorah? In kaj vse je izkusil in doživel na plezalnih pohodih z vrvo in klini preko strmih sten in ostrih grebenov? O vsem tem nam bo pripovedoval v dvoljubljanski Delavske zbornice 14. januarja zvečer dr. Miha Potočnik. Vstopnice so v predprodaji pri tt. »Alpina« ter Kolb & Predalč.

× **190 jih je obupalo**. Preteklo nedeljo se je napotilo 190 smučarjev iz Beograda v Slovenijo. V Zagrebu so pa zvedeli, da pri nas ni snega. Zato so ostali kar v Zagrebu in so jo potegnili do srede. V sredo so se pa vrnili v Beograd.

× **Mojeva trupla ne boste našli**. Pred dnevi je izginil iz Zagreba trgovski pomočnik 20 let stari Dragotin Orlijaš. Rekel je domačim, da bo obiskal svoje dekle v Hrvatskem Leskovcu. Prevčerašnjim je pa njegov oče dobil pismo, v katerem mu sin javlja, da se je odločil za smrt. Naj mu oprostijo in zahvaljuje se mu za vse dobro, toda storiti mora, kar je že poskušal. Fant je namreč izvršil že samomor, pa so ga tedaj rešili. Njegovega trupla pa ne bodo našli, ker si bo končal življenje na takem kraju, da bodo truplo našli morda le slučajno.

× **Medvedji v Bosni**. Zaradi mile zime so se pojavili medvedji v okolici Olova, kakor poročajo iz Sarajeva. Doslej še niso naredili velike škode, toda kinetom ni nič prav, da so se prikazali, namesto da bi zimo prespali v svojih brlogih.

× **Okoli 20 angleških vojnih ladij** bo prišlo v teku prihodnjega meseca v Split, kakor so sporočili iz Malte.

× **Nova Meštrovičeva umetnina** je grobnica, katero gradi v svojem rojstnem kraju v Otavici pri Šibeniku. In sicer jo gradi za sebe in za člane svoje družine in sorodstva. Grobnica je preprosta in vendar monumentalna. Otavice bodo tako postale romarski kraj za vse ljubitelje naše umetnosti.

× **Žrtev stekline**. V Derventi je pred dnevi v strašnih mukah umrla 8 let stara Zofija Varnicka. Pred tedni jo je oklal pes. Starši niso

Zločin ljubimca ki je hotel živeti na koruzi

Maribor, 9. januarja

Na Pobrežju pri Mariboru v Delavski ulici je ljudi razburil žalosten dogodek, katerega žrtev je bila vojna vdova 51 leto stara Marija Lepej.

Marija Lepejeva ima hčer 25 let staro Rozalijo, s katero je živela zadnje čase v veliki napestosti. Prepričan pretep je bil v hiši na dnevnem redu. Šlo je pa za fanta. Rozalija se je namreč seznanila s pomočnikom Martinom Zdolškom. Bil je njen fant. Toda zadnje čase je bil brez dela, zato sta se z Rozalijo domenila, da se preseli kar na njen dom. Mati je pa bila vsa razburjena zaradi tega in je hčeri povedala koruzništvo z Martinom. Tako sta si postali mati in hči sovražnici. Tako daleč je šlo, da

stoji v prijavi orožnikov zapisano, da je Rozalija nagovarjala Martina, naj mater ubije, da bo mir v hiši.

Strašno zmrcvarjena

Prišel je usoden dan. Zdolšek je vdrl v sobo Rozalije. Srečal se je z materjo, ki je fanta podila iz hiše. Martin je pa zbesnel. Napadel je vdovo. Z roko jo je davil, jo vrgel ob zid in jo še potem ko je ležala vsa krvava na tleh, obrcal z nogo. Zverinsko jo je obdelaval in ni nehal dokler niso prišli sosede na pomoč.

Nesrečno vdovo so takoj prepeljali v bolnišnico. Ima počeno lobanjo in hude poškodbe po vsem telesu. Zverinskega ljubimca so pa odpeljali orožniki. Dogodek je razburil vse Pobrežje.

Srečen padec s prvega nadstropja

Ljubljana, 9. jan.

Včasih se človeku kar zvrta v glavi, ko gleda, kako se ljudje spenjujejo po oknih in čistijo grehe s pozornega stekla. Kar mraz ga strese, ako pomisli, kaj bi nastalo, ako bi zdajle tale ženska nenadoma omahnila z višine na ua ulico. Mislite si vse najhujše, pa ni vselej res tako. Včeraj je v neki ulici 35-letna postrežnica Angela Pleško omahnila s prvega nadstropja, ko je snažila okna. Sicer se je pretresla, pobila in poškodovala, vendar ji gre v bol-

nišnici zdravje na boljše in bo kmalu spet pokonci. Prvo nadstropje torej še ne pomeni praga v nebesa.

Cugel Jože, 75-letni posestnik je spravljal les iz gozda, pa si je pri tem zlomil levo nogo. — V Polhovem gradu je pa delal v kamnolomu 34-letni Josip Zdešar. Pri tem se je izpodkopano kamenje posulo nanj in ga močno poškodovalo. Oba poškodovanca se zdravita.

ubogali sosedov, ki so svetovali, naj deklico takoj odpeljejo v Paststerjev zavod. Rana se je zacelila, toda deklica je pred dnevi začela besneti. Grizla je okoli sebe, da se ji zdravnik ni mogel približati. S silo so jo naposled obvladali, a nesrečna deklica je kmalu nato izdihnila kot žrtev stekline in žrtev nerazsodnih staršev.

× **Sokol Ljubljana III** bo imel v nedeljo 12. tm. ob 9. v svojem lokalu na Tyrševi cesti redni letni občni zbor.

× **O beli kugi** bo predaval v Društvu »Soča« v Ljubljani v soboto 14. tm. v salonu »Pri levu« zdravnik, specialist g. dr. Josip Prodan. Predavanje je kulturnega nacionalnega in gospodarskega značaja za naš narod. Zato ne zamudite. Pojasnjevale ga bodo številne slike. Vabljeni vsi in vsem vstop prost.

× **Matasanevega Naceta nesrečna snubitev** (Maksol), zabavon Walfriedove burke, ponove v Šentjakobskem gledališču poslednjič v nedeljo 12. tm. ob 15.15 kot popoldansko predstavo. Predprodaja vstopnic v nedeljo od 10—12 ter eno uro pred predstavo.

× **Sokol Ljubljana-Siška**. Dr. Lavo Črnelj predava drevi v petek 10. t. m. ob 20 o »Poletu v vesoljstvo«. Po predavanju film »Grešna noč«. Vstopnina Din. 3.—

Maribor

m— **Narodno gledališče**. Petek, 10. januarja ob 20. uri: Operno-baletni večer E. Valjanijeve, I. Stupske in B. Pilata. — Izven.

m— **Kino**. Grajski. Velika nemška opereta »Žena je nezvesta«.

Južno bojišče na tromeji Abesinije, italijanske Somalije in angleške Kenije, kjer je ras Desta premagal prvo italijansko kolono, ko je prodrl v Somalijo

Dnevna pratika

Petek, 10. januarja. Katoličani: Pavel. Pravoslavni: 28. decembra, 20.000 mučenikov.

Dežurne lekarne v Ljubljani
Leustek, Resleva cesta 1.
Bahovec, Kongresni trg 12.
Komotar, Vič-Glince. Tržišča 12

Kino

Petek, 10. januarja
Kino Matica: Kardinal Richelieu.
— Kino Ideal: Horuk. — Kino Union: Mala marnica. — Kino Sloga: Nocturno.

Radio Ljubljana

Petek, 10. januarja. Ob 12.00 Harmonika in citre (plošče). 12.45 vreme, poročila. 13.00 čas poročila. 13.15 Kino orgle (plošče). 14.00 vreme, borza. 18.00 Ženska ura: ga. Petričeva o služkinjah in štednjih. 18.20 Koroške narodne pesmi (plošče). 18.40 Avtorsko pravo, dr. VI. Knaflič 19.00 čas, vreme poročila. 19.30 Narodna ura: prof. dr. Gezeman iz Prage predava »Kako tujci gledamo Njegoša«. 20.00 Francoska baladna glasba. Vida Rudolf in prof. M. Linovšek vmeo Radijski orkester. 20.40 Modic Vinko »O planinski opremi«. 2.00 čas, vreme, poročila. 2.15 Prenos iz Nebojšnika. Koniec ob 23. uri

Vreme

Evropa. Depresija z deževnim vremenom vlada na zapadni polovici Evrope, visok pritisk s pretežno jasnim vremenom po državah na vzhodni polovici. Toplo vreme prevladuje po vsej Evropi.

Jugoslavija. Oblačno vreme z nekoliko dežja vlada v Primorju, pretežno jasno z nekoliko jutranjih megla pa v notranjosti. Najnižja temperatura Užice — 5 C, najvišja Split +16 C

Napoved za danes: Toplo in lepo, nekoliko oblačno vreme, jutranje megle. Za dež in sneg ni gotovo. Nekoliko zmerne mraza bo nastopilo po sredini države in po severovzhodnih predelih. — Sonce vzhaja ob 7.16, zahaja pa ob 16.16.

Dunajska vremenska napoved: V splošnem bo trajalo milo vreme še nadalje. Na jugu, posebno v hribovih, se bo oblačnost zmanjšala

STEVILO nezaposlenih delavcev je znašalo meseca novembra na Holandskem 415.180.

Gledališče

D R A M A

Začetek ob 20. uri
Petek 10. januarja: zaprto.
Sobota 11. januarja: Direktor Čampa. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

O P E R A

Začetek ob 20. uri
Petek 10. januarja: zaprto.
Sobota 11. januarja: Aida. Red B.

Adolf Hitler je izročil svetovni prvakinja v umetnem drsanju Sonji Henie krasen šopek po njenem uspelem nastopu na stadionu v Monakovem.

ZADNJE ČASE so se pojavile večje razbojniške tolpe v južnem Čaharju in severnem Hopeju na Kitajskem. Razbojniki so opleniili več vasi in ogražajo železniški promet.

V bolnišnico — namesto v srečnejši zakon

58-letni posestnik Franc Fekonja iz Selc pri Sv. Rupertu se prav te dni ločuje s svojo ženo. Pred dnevi se je napotil k njej, da bi se z njo mirno poravnal, pa jo je pri tem pošteno skupil.

Neki napadalci so iz zasede planili nanj in mu s krepkimi pestmi in palicami zlomili desno roko ter polomili več reber. Nato so napadalci jadrno izginili v noč. Fekonjo so zaradi težkih poškodb morali spraviti v mariborsko bolnišnico, za napadalce pa vneto poizvedujejo orožniki.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službo, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

Bodeče žice kupi večjo množico Janhar, žeje pri Medvodah.

PRODAL SEM neko staro zalogo blaga, ki mi ga noben mešetar ni mogel spraviti v promet, toda z enim samim

oglasom v listu, ki ga ravnokar čitate, sem se vse zaloge rešil. **Posnemajte!**

TRICIKL rabljen toda v dobrem stanju z nosilnostjo do 100 kg kupim. Ponudbe pod »Eventuelno proti odškodnini posodim« na upravo lista.

SOSTANOVALCA event. dijaka sprejem. Cena po dogovoru. Ljubljana, Rožna ulica 7.

IŠČEM HIŠNIKA za vsa vrtna dela v vili na deželi. Prednost ima pensionist brez otrok. Dan prosto stanovanje. Naslov pove uprava »GLAS NARODA«.

VELIKI ROMAN LJUBEZNI

prinaša ravnokar »Družinski tednik« pod naslovom »Njena velika ljubezen«. Začetek (popolnoma brezplačno) zahvalje od uprave »Družinskega tednika«, Ljubljana, Tyrševa c. 29/GG.

Čitajte!

Priporočajte!

Širite!

»GLAS NARODA«

Luna je mrknila, Zemlja se je tresla

Ljubljana, 9. jan.

Kadar starejši Ljubljančan sliši to besedo, mu kar srce zaigra — od strahu. Velikonočni čas iz leta 1895. oživi pred njim.

Tako se je naš človek malo razburil tudi v sredo 8. t. m. Ob 17.23 so zaznamovali aparati na potresni opazovalnici potresne sunke s severne smeri. Hkratu so prispela meteorološkemu zavodu

lo križem. Za spiritiste je bil nemara to skrivnostni pojav in so se temu in onemu nemara najezili lasje, ko je opazil, kako se giblje omara — To pa je bilo tudi vse. Zemlja se je kmalu umirila in pohoštvo, steklenina in posodje je spet omrvelo.

Ker so po nekaterih krajih slišali tudi podzemsko bobnenje, je začela delovati bujna domišljija.

Takole si je predstavljal naš Pepe popoln lunin mrk, pa si ga je popolnoma pravilno predstavljal

naše univerze poročila iz raznih krajev v severnem delu naše banovine. Potres so občutili v Mariboru, Celju, Rimskih Toplicah, Petrovčah pri Celju, v Laškem in drugod.

Nagajivost matere zemlje tokrat ni bila hudobna. Po nekaterih krajih je nenadoma oživel pohoštvo in se je majalo in guga-

Celo lunin mrk je bil po mnenju nekaterih poedincev kriv zemljскеga nemira.

No, ostalo je vse lepo nepoškodovano. Malo strahu pa morja komu celo dobro dé kakor n. pr. — revmatičnim in tistim, ki jih muči protin, — elektriziranje.

Ognjišče potresa je po dosedanjih ugotovitvah iskati nekje v Vzhodnih Alpah.

Maj in oktober — usodna meseca za ženske

Pesniki, upoštevajte to odkritje!

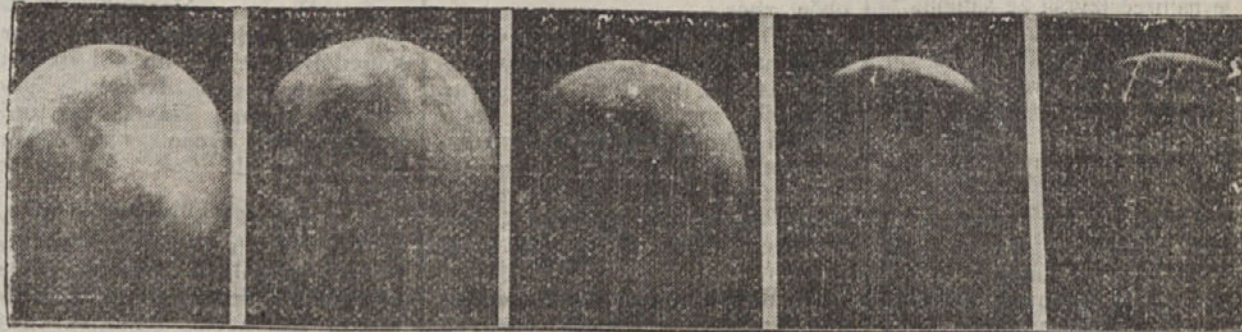
Ljubljana, 9. jan.

Ko človek prebira srčne izlive, ki jih zaljubljeni pesniki in pesnice zaupavajo papirju, bi mislil, da pomeni maj za ženske najsrečnejši mesec, posvečen ves ljubezni in njeni blaženosti.

Kakor marsikje v življenju, pa tudi tu pokažejo suhe številke čisto drugačen položaj. Po statistiki naše bolnišnice oboli v maju največ žensk. Lani jih je bilo samo v bolnišnico »v cvetočem ma-

ju« sprejetih 1185, medtem ko jih je mrzli december nagnal le 847 tjakaj.

Tudi za romanje na oni svet si je ženstvo izbralo svoj mesec, namreč oktober. Iz bolnišnice jih je namreč ta mesec odšlo lani v večnost 23. Bi skoraj dejal, da imajo obilo smisla za obrede, slovesnosti in družabne prireditve. Saj so potem koj novembra deležne vseh pozornosti, ki jih

Takole je včeraj izginjala polna Luna, ko jo je začela ob 17.28 zakrivati senca Sonca. Ob 19.21 je bila vsa v senci, ob 19.51 je pa zopet zemljanom zasijala s svojo mehko in sanjavo svetlobo, toda nam ne, ker pri nas včeraj ni mrknila samo Luna, temveč nam je mrknilo vse nebo. Zaradi oblakov včerajšnjega Luninega popolnega mrka nismo videli in bili smo tako ob nebeško senzacijo

Potrebujemo za naš list

takoj še nekaj vestnih, zanesljivih, urnih in spretnih

KOLPORTERJEV

Zglasite se v upravi našega lista. Nebotičnik.

živi izkazujemo vernim dušam.

Najmanj pa ženski prija »pot v neznano« meseca avgusta. Lani jih je namreč ta mesec smukal 13 — pa še nesrečno število po vrhu. Torej je avgust na našem planetu za ženske najbolj mikaven. Pesniki, upoštevajte to odkritje!

Anton Aškerc bi bil danes osemdesetletnik

Ljubljana, 8. jan.

Pesnik Balad in romanc, človek upornik, neuklonljiv pobornik razumskega spoznavanja, bi danes obhajal svojo osemdesetletnico.

Smrt ga je nobrala že prej — pred 24 leti: Vsa tragična njegova življenja je prišla tedaj do veljave. Aškerc je bil kot pesnik in »svobodomislec« enak fanatik — kakor bi bil morda v drugačnih razmerah in drugih okoliščinah. To je os. ob kateri se je lomila in zlomila Aškercova umetniška tvorna sila in človeška moč. Ideja, za katero je gorel, je hotel na vsak način uveljaviti. Hotel je tudi umetnost usnužniti ti ideji. V tem hotenju pa je doživel umetniško smrt.

Vzlic temu pa nam je Aškerc dal mnogo biserov v slovensko literiko. Naj tu navedemo samo enega v odlomku:

OBLAKU

Obleček beli moj,
pač plul boš nad vasjoj,
v dolini tam globoki
postoj nad njoj, postoj!

Ak videl boš obraz
v okviru zlatih las,
glej, v duši sem ga nosil
obraz ta nekda jaz!

To je pristno, nepotvorjeno občutje, to je tvorna sila umetniške moči. Čeprav je Aškerc pozneje zabredel v suho modrovanje in umskarsko borbo, kamor umetnik ne spada, si je ustvaril s knjigo »Balade in romance« v slovenskem narodu nesmrtno ime.

Rekord v bolnišnici. V turek po Sv. Treh kraljih je bil dosežen doslej najvišji rekord v ljubljanski bolnišnici, odkar obstoja. Ta dan je bilo namreč sprejetih 166 bolnikov, število, ki ga bolnišnica doslej na noben dan še ni dosegla. Vsi prostori so tako prenapolnjeni, da uprava ne ve ne kod ne kam z bolniki.